No. 66.

JAVASCHE COURANT.

DINGSDAG den 4den Junij 1833.

OFFICIEEL GEDEELTE.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal heeft bij besluit van den 31sten der vorige maand, n°. 2, bevorderd tot Chirurgijn Majoor, den Chirurgijn der 2de klasse *W. Bosch.*

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *den 3den Junij 1833.*

STATEN GENERAAL.

In ons no. 61, hebben wij kortelijk melding gemaakt van den inhoud der redevoering van den heer *van Alphen*, bij gelegenheid van de beraadslaging in de zitting op den 30sten october ll der tweede kamer van de Staten Generaal, over het ontwerp van wet, tot het nader beschikbaar stellen van fondsen voor de buitengewone behoeften van 1832.

Uithoofde van de belangrijkheid van die redevoering, deelen wij dezelve, alsnog, in haar geheel, mede. Zij luidt aldus:

Het is eene ongelukkige noodzakelijkheid voorzeker, dat wij weder geroepen zijn om een staat van werkeloozen oorlog te verlengen, die op het tegenwoordige drukt en de toekomst nog meer bezwaren zal, hoe gewillig die druk dan ook gedragen worde.

Ik beveel aan de Regering in deze buitengewone omstandigheden, waarvan groote uitgaven onafscheidelijk zijn, de meestmogelijke spaarzaamheid aan, opdat onze toekomst niet bezwaard worde door misrekeningen, deficits of nuttelooze bekostigingen, die waarlijk met de algemeene opofferingen niet zouden overeenkomen; voorts onkreukbare goede trouw in het houden van alle engagementen, in het gestand blijven aan alle vorige aanbiedingen.

Wij mogen en moeten dien verlengden staat van opofferingen niet ligt achten. Wij zijn aan ons zelve, aan de Natie, en aan Europa verpligt, plegtig te verklaren, dat ons in dezen geene andere keuze overblijft.

Toen ik in december des vorigen jaars de eer had tot U Ed. Mog. te spreken over onze staatsaangelegenheden, zeide ik:

» Dat Europa van ons in regt en billijkheid niets »meer vorderen kon, dan dat wij, in het welbegrepen »belang van onze staatkundige zelfstandigheid, vooraf »kenbaar maakten en bepaalden de redelijke en gematigde voorwaarden, waarop wij toestemmen zouden, »om de onafhankelijkheid van Belgie te erkennen, en »dat wij ons aan die voorwaarden getrouwelijk moesten houden, zonder daarvan af te wijken, noch ter »slinker noch ter regterhand.''

Aan die verwachting is voldaan; de voorwaarden zijn gesteld met billijkheid, gematigdheid — maar het is, helaas! vruchteloos geschied, — de reden er van is blijkbaar. Europa is vervuld met wrevel; er is verwarring van spraak, en strijd van opinie, zoo wel als gemis van beginselen. De gevolgen van oproer en brandstichting zijn onder de hoogste bescherming genomen, die ooit in eenig werelddeel, in eenig tijdperk bestaan heeft en uitspraken gedaan heeft.

Belgie is onafhankelijk verklaard: die verklaring en erkentenis is geschied, zonder dat met de beleedigde partij de voorwaarden geregeld waren, waarop die onafhankelijkheid gevestigd zoude worden.

Maar dit was nog niet genoeg:

Europa's hoogste vierschaar stelde eene beslissing en uitspraak voor, die door Belgie verworpen, door het hoofd van onzen staat aangenomen werd; dan dit bleef zonder resultaat; het heilig regt van opstand moest gevreesd en gevleid worden.

Ook dit was niet genoeg:

Europa, zonder kracht tegen revolutie, belettede ons om ons eigen regt te handhaven.

Maar ook dit was nog niet genoeg:

De beleedigde partij, beschuldigd van geene scheiding en erkentenis te willen. tot geen prijs te willen, bood in Junij jl. billijke en aannemelijke voorwaarden aan, die als zoodanig beoordeeld, en bijna algemeen goedgekeurd werden; in het wezen verschilden zij bijna niets van de voorwaarden, door de Konferentie zelve daargesteld; dan de onverzadelijkheid van onregt verwierp die; en nu schijnt het, dat de beleedigde partij geperst en gedwongen moet worden, om de wet te ontvangen van degene die de trouw geschonden en het regt verkracht heeft. En dit, Ed. Mog. Heeren! is het werk van het verlicht, beschaafd, Christelijk Europa!! ik geloof niet dat de jaarboeken van geweld en berooving een tweede voorbeeld kunnen aantoonen van dergelijke opzettelijke ongeregtigheid en moedwillige verblinding.

Maar nog is dit niet alles:

De behandelingen, eenen Staat aangedaan, welke getrouw is gebleven aan alle zijne verpligtingen, geschiedt onder het schijnheilig voorwendsel van billijkheid, van onpartijdigheid, van eerbiediging van het regt der Volken, tot behoud van algemeenen vrede; alles in het zoo hoog opgegeven, maar ongelukkig zoo verkeerd begrepen, *Staatsbelang* van Europa.

Staatsbelang, Ed. Mog. Heeren! *Staats-noodzakelijkheid* is een geweldenaar, een tiran, maar meestal een cordate, en somtijds een edelmoedige despoot; het proclameert openlijk de overheersching van physieke kracht, maar verzacht de onheilen die het veroorzaakt, zoo veel bestaanbaar is met het doel der overheersching; het suspendeert als het ware de zedelijke wet, maar het verloochent die niet; het veinst niet, wringt zich niet in duizende bogten, en handelt niet met de lessen van wijsheid en zedelijkheid op de lippen, en in naam van orde, geluk, vrijheid en regt.

Hoe hooger het tribunaal is, dat uit naam van Europa als arbiter optreedt en regt spreekt, hoe gewigtiger deszelfs uitspraken en des te grooter zijne verpligtingen zijn. Wee der menschheid, als die uitspraken, in de weegschaal der eeuwige beginsels van regtvaardigheid gewogen, te ligt zullen bevonden worden. --- *Blackstone* zegt ergens: »de onderdrukking van »een enkel onbekend individu in Engeland, was de »aanleidende oorzaak van de *Habeas Corpus* akte aldaar.''—Zoo kan ook de onderdrukking van eenen kleinen staat de ware vrijheid van Europa vestigen; en God geve dit, dat het op beginselen van Christelijke verlichting geschiede.

Ik zal mij niet verdiepen in de geheimen der diplomatie: haar doel moge goed zijn, de resultaten zijn nog zeer onvoldoende geweest. Dat moge Griekenland getuigen, en Portugal, waar broedertwist en broedermoord ongehinderde vrijheid en bescherming genieten.—Maar wat spreek ik van geheimen: er bestaan geen geheimen meer, dan het voor den mensch ondoorgrondelijk geheim van het menschelijk hart. Sedert de vrije handel in denkbeelden bestaat, en de circulatie er van door de drukpers met ongelooflijke snelheid bevorderd wordt; sedert de *tribunes* openlijke strijdperken geworden zijn, bestaan er geen geheimen meer en zoo er nog enkele zijn, brengt de agiotagie ze aan den dag; alles wordt bekend, gegist, uitgelegd en de openlijke strijdperken weergalmen van ontdekkingen, beschuldigingen, verwijtingen en bekente-

wissen, die niets verborgen laten: --- die strijdperken, Ed. Mog. Heeren, hebben thans eenige gelijkheid met de stieren-gevechten; als de stier van de zoogenaamde democratie, losgelaten en aangehitst, in stede van tot nuttigen arbeid opgeleid te worden, door list en behendigheid bestreden wordt, onder gedurige verandering van decoratien, acteurs en matadors; hetgeen in de staatkundige wereld ministeriele veranderingen en combinatien genoemd wordt, ---- alles tot bevordering van het wezenlijk geluk der natien, en tot bevrediging van de eischen van die *Auri Salva Fames*, die tegenwoordig *liberalismus* genoemd wordt. God verhoede dat dit strijdperk in een tijger gevecht ontaarde! Maar hoe dit ook zij, door die onwederstaanbare circulatie van denkbeelden en geschriften is eene nieuwe orde van zaken daargesteld; Europa heeft een gemeenschappelijk belang; het is solidair verbonden om regt te handhaven (en wat is anders regt dan bescherming van den zwakke tegen den sterke?) om *kwaad* kwaad en goed *goed* te noemen; geen onregt kan meer bedekt blijven of in het verborgen gepleegd worden; *publiciteit van alles* is het onvermijdelijk gevolg van verlichting, van Christelijke verlichting; aan dat oordeel zijn Vorsten en volken onderworpen; de morele wet kan op den duur niet verkracht en de waarheid verduisterd worden, zonder het geheele staatsgebouw van Europa op dezelfs grondvesten te schokken, en dan wordt de *vox populi vox Dei*.

Wil men er een bewijs van dat spreekt, dat meer spreekt dan eenige rol der geschiedenis ooit gesproken heeft, Europa lette dan op de laatste twee verloopene jaren.

Belgies aangehitste wrevel en toevallige bedwelming bragt eene bastaard-revolutie voort, dat een onecht kind mag genoemd worden van eene overspelige moeder;—een onecht kind wordt somtijds een *kind der liefde* genoemd en als zoodanig gekoesterd, gevleid en boven anderen bevoordeeld: — ook de Belgische omwenteling werd toegejuicht, in de overhaasting erkend, in overhaasting gewettigd, in gelijke overhaasting bekroond en gekroond. Belgie was onderdrukt en overheerscht geworden; — zuiver was het beginsel, billijk de reden, roemrijk de uitkomst.

Holland beschuldigd, verguisd, belasterd, werd veroordeeld, vernederd en in het ongelijk gesteld.

De waarheid kan echter in het *Europa der publiciteit* niet lang verborgen worden of blijven. Europa heeft eere gegeven aan dengenen dien eere toekomt.

Belgie heeft het kort bestaan van zijne roemrijke omwenteling nu reeds overleefd; Belgie, in een gedwongen toestand van half gesmoorden, van buiten bekroonden, van binnen verachten, opstand, levert een treffend schouwspel op van het ongeluk van eene natie, die de speelbal en het slagtoffer geweest is van eigen wrevel en van vreemden invloed. (Ook wij hebben eens de bittere vruchten van zoodanig een staat van zaken gesmaakt)! Deszelfs revolutie werd door den een getransformeerd in een *debouché* van fabrikaten; door een ander in aanvankelijke realisatie van vorige ontwerpen, die nooit opgegeven zijn: door een derde werd het bestemd tot een *model-staat* van vrijheid en volksgeluk. —Leest men ook druiven van doornen, en vijgen van distelen?

Nederland, vernederd, beschuldigd en verguisd, heeft zich opgeheven; uit eigen kracht en uit eigen wil heeft het zich opgeheven. Diep was het gevoel van het onregt dat het werd aangedaan;—niemand bood het de hand; het rigtte zich zelven op, en Hollands eer is gewroken, zijn roem is hersteld.

Zoo falen menschelijke uit- en inzigten; zoo is de wijsheid der menschen dikwijls dwaasheid bij den Alwetenden Bestuurder van het Heelal. Ongelukkig maar, dat absentie van vaste beginselen, verzaking van alles wat regt is, langdurige verwarring en somtijds ontbinding van maatschappelijke orde ten gevolge heeft; en, ik zoude bijna zeggen: moet hebben, want alles wat slecht is, vernietigt zich zelven.

Belgie heeft, het kan geen een enkel beginsel hebben, noch moreel noch staatkundig, van onafhankelijkheid, zekerheid en ware vrijheid en volksgeluk, zonder onze onafgedwongene erkentenis; en die is aan hetzelve aangeboden geworden op billijk en edelmoedige voorwaarden.

Wat ook Vorst of derzelver gemagtigden onderschrijven, het *regt* is en blijft eene Mogendheid. Wat men ons ook wil afdwingen, wat wij ook toegeven, Belgies nominale onafhankelijkheid kan en mag en zal niet gekocht worden door de ondermijning van Nederland, de verkorting van deszelfs goed regt, en nóg minder door zijne vrijwillige vernedering.

Of wil Europa eene tweede inlijving van Nederland provoceren en voorbereiden!

De inlijving van Holland onder Napoleon is in ongeregtigheid verre beneden de behandeling geweest, die het sedert twee jaren ondergaan heeft. De voorbereidende inlijving van Belgie is reeds geschied. Wij moeten dus dubbel waken dat onze onafhankelijkheid, de bronnen van ons bestaan, gehandhaafd en verzekerd, ons goed regt erkend en op hechte grondslagen gevestigd worden.

Ons blijft dan ook geene andere keuze over; ---meer of wat onregt is, begeeren wij niet. Wij bestaan niet op het bekrompen principe van prohibitive stelsels, die de verarming van anderen tot bron van eigen rijkdom stelt.

Verre van mij, om dit ten opzigte van Belgie te bedoelen; --- ik koester geen haat, ik gun het welvaart en voorspoed.

Verre van mij, om aan volkeren het regt te ontzeggen van deel te nemen aan de Regering, en daardoor op eene regelmatige wijze zich zelven te constitueren. Maar dit mag niet geschieden door voorbedachte moedwillige schending van verbindtenissen en vernietiging van verkregen regten.—En als dit plaats gevonden heeft, dan is schadeloosstelling de eerste voorwaarde van de morele wet zonder welke Europa niet bestaan kan, en niet bestaan zal.

Verre zelfs van mij, om aan Belgie alle de onheilen te wijten, die sedert twee jaren de beide landen gedrukt hebben; maar ik wijte het aan het verkeerde en onregelmatige der bemoeijenis, die op geen een enkel vast beginsel gewerkt heeft;— die het beroep op het 12de protokol afwijst, en het beroep op den 15den november aanneemt, en door dwang wil gewettigd hebben. Tweeërlei weegschaal is den Heere een gruwel!—

Maar ik heb, Ed. Mog. Heeren! uwe aandacht al te lang bezig gehouden, en dus spoede ik mij tot een besluit.

De scheiding blijft de behoefte voor beide landen: zonder scheiding kan er nooft geene verzoening plaats vinden: zonder verzoening geene rust voor Europa, geene bestendige welvaart voor beide landen. Geene verzoening, zoo lang Belgie onregtmatige eischen doet, of zijne welvaart wil vestigen op verkorting van goed regt. Ons regt op de Schelde, onze suprematie aldaar, bestaat niet in illusoire maatregelen van beheer, maar in materiële magt van bestrijking en verdediging van onze kusten; een regt dat overal geldt en het krachtigste van alle argumenten voor zich heeft, het bewijs namelijk van het bereik van het geschut: — dit laatste bewijs moet krachteloos gemaakt worden, de forten geslecht, Vlissingen afgestaan, Staats-Vlaanderen ons ontrukt worden, dan zal men consequent handelen, zoo als Napoléon deed. Als Europa dat wil, als dat het staatsbelang van Europa is, dat men het duidelijk en stellig verklare; maar eene eerlijke, trouwe, vredelievende Natie, door duizend kronkelende wegen op eene indirekte wijze en langzamerhand tot datgene te brengen, wat Napoléon in één enkel decreet volvoerde, dit is erger staatkunde dan die van den grooten geweldenaar.

Ik zal daarenboven hier niet beslissen of Frankrijks onmiddelijke nabuurschap voor ons nadeeliger en gevaarlijker zoude zijn, dan die van het onrustige, verdeelde, door tegenstrijdige bedoelingen aangehitste, en zoolang dat duurt, onverzoenbare, Belgie.

Si vis pacem para bello.

Ik stem voor de aangevraagde buitengewone subsidien —en tevens voor vrede, eerlijken vrede, en verzoening met Belgie, want een goed nabuur die nabij is, is beter dan een broeder die ver af is; ook dit laatste hebben wij in deze laatste tijden ondervonden.

Wij kunnen aan Belgie voordeelen verschaffen, die geene andere natie aan hetzelve geven kan; — onze handel is van eenen anderen aard dan de zijne immer worden kan; zijne bronnen van bestaan verschillen van de onzen, maar onze losgerukte betrekkingen kunnen niet weder hersteld worden, als Belgie het werktuig blijft van vreemde bedoelingen en geheimzinnige inzigten, onder den dekmantel van algemeene vrijheid van

handel, die Belgie gedurende de vereeniging nooit gewild heeft.

Een eerlijke vrede, zoo als wij aangeboden hebben, zal tot verzoening leiden; maar een gedwongen vrede, eene afdwinging van het eenvoudigste regt, dat overal als Staatsregt geldt, al bezwoeren ook alle de Vorsten van Europa de handhaving er van, zal niet blijven bestaan, maar eene bron worden van twist, kwelling en onrust, die eens Europa op stroomen bloeds zal te staan komen.

Belgie miskent zijn waar en wezenlijk belang; als de stem van een zijner voormalige vertegenwoordigers, die altijd in opregtheid deszelfs belangen heeft voorgestaan, tot deszelfs verstand en geweten doordringen kon, dan zoude die stem het toeroepen.

« Verzoen u met Holland, door eene eerlijke scheiding, eischt en verwacht deszelfs vernedering niet; » het kan met eer vallen; gij zult rijzen in schande. » Vraag die vernedering niet van de physieke krachten » van zoogenaamde bondgenooten; verzoen u met Holland, » en duizend losgerukte betrekkingen zullen zich weder » aanknoopen; laat het grijze hoofd van uwen voormaligen gebieder, die door geheel Europa geëerbiedigd » wordt, en zooveel voor u gedaan heeft, niet met » droefheid ten grave dalen; vestig uwe eigene nationaliteit en onafhankelijkheid van vreemden invloed — » en bevestig die ramzalige stelling niet: *dat de beleedigde en verongelijkte vergeeft, maar de beleediger » nooit!!"*

Mijn wensch naar verzoening, Ed. Mog. Heeren! komt niet voort uit kleinmoedigheid. — Neen, geen enkel oogenblik heb ik ooit getwijfeld aan de goede uitkomst van eene regtvaardige zaak. — Neen, toen onze broeders en kinderen naar de grenzen trokken en opgeschreven werden, heb ik gezegd, dat als de Regering de Natie niet ontviel, de Natie aan de Regering niet ontvallen zoude; beiden zijn elkander getrouw gebleven; laten wij, zonder zelfverheffing, dit dankbaar erkennen; ééne stem vereenigt thans Vorst en Volk; en wij zeggen in vertrouwen op de Godelijke Voorzienigheid: *tandem bona causæ triumphat!*

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, *den 29sten december ll.* Van de 44 gekwetsten, die op de Citadel eene amputatie hadden ondergaan, of wier wonden geen verdervervoer mogelijk maakten, waren den 26sten dezer nog 31 in leven. Zij zijn in den loop van den 25sten, door Fransche krijgslieden, op draagbaren naar een der militaire hospitalen te Antwerpen gebragt, en genieten daar, onder het toezigt van de Nederlandsche officieren van gezondheid, die door den Franschen Maarschalk, evenmin als de gekwetsten, onder de krijgsgevangenen begrepen worden, de beste behandeling.

In den ochtend van genoemden dag werden de vervoerbare gekwetsten, die zich nog op de Citadel bevonden, op vijf vaartuigen, onder Nederlandsche of witte vlag, ingescheept, en stevenden deze schepen het eerst naar het Vlaamsche Hoofd, waar zij de vroeger daarheen vervoerde gekwetsten moesten innemen. Daar had bij hunne aankomst een roerend schouwspel plaats. De Kolonel Koopman, door zijne officieren en matrozen omringd, ontving de gekwetste strijdmakkers met een luid *hoerah!* welke begroeting door de ligtgekwetsten, die voor een oogenblik hunne wonden vergaten, hartelijk beantwoord werd. Dadelijk daarop deed de Kolonel Koopman het volkslied: ***Wien Neêrlandsch bloed door de ad'ren vloeit***, aanheffen. Hij zelf ontdekte zich daarbij het hoofd, en dit voorbeeld werd niet slechts door alle de zee-officieren, matrozen en ligtgekwetsten gevolgd, maar ook de Fransche officieren, die de onzen moesten geleiden, bleven tot na het eindigen van het plegtig opgezongen lied, met ongedekten hoofde staan, als ten bewijze, dat zij vaderlandsch gevoel op prijs weten te stellen. Toen ook de gekwetsten, die zich aan het Vlaamsche Hoofd bevonden, waren ingescheept, zakten, na een wederzijdsch hartelijk vaarwel, vier der schepen, waarop zich, behalve eenige Fransche officieren, ook de 1ste Luitenant van de 9de afdeeling Kerkhof, en de Luitenant ter zee der 2de klasse Gevers bevonden, de rivier af. Aan het Noorderfort werden door de aldaar geplaatste Belgische schildwachten eenige geweerschoten op de vier schepen gelost, doch de Franschen beletteden dadelijk, dat deze, hoogst bevreemdende, vijandelijkheid werd voortgezet.

Ten een uur op den middag van den 26sten kwamen de vier transportschepen bij Zijner Majesteits Vloot op de Schelde, onder den Kapitein Lucas aan, die dadelijk bevel gaf, om dezelve door de stoomboot, onder den Kapitein-Luitenant ter zee Roest te doen afslepen. Dien avond kwamen de twee eerste en den volgenden ochtend de beide andere schepen met gekwetsten te Bergen-op-Zoom aan, waar men, zoo als wij naauwlijks behoeven te zeggen, het mogelijke doet, om het lot dezer dapperen te verzachten. Behalve de officieren, die zich op de schepen bevonden, zijn nog vier andere officieren, die slechts ligte wonden hadden ontvangen, in den avond van den 26sten, te Bergen-op-Zoom aangekomen.

—Ter gelegenheid van het overvoeren der gekwetsten van de citadel en het Vlaamsche Hoofd, naar Bergen-op-Zoom, is ook ontvangen een berigt van den Kapitein ter zee Koopman, van den 25sten dezer.

Daaruit blijkt, dat genoemde Kolonel, zich op den middag van den 24sten, nadat eene afdeeling Franschen de Citadel bezet had, naar die sterkte begeven hebbende, aldaar dadelijk door de Franschen gevangen genomen, en in eenige moeijelijkheden gewikkeld was, uithoofde hij zich met de flotille onder zijne bevelen aan de met den Generaal Chassé geslotene capitulatie onttrokken had. Nadat echter eenigen tijd hierover gehandeld was, werd de Kolonel als Kommandant van het Vlaamsch Hoofd, en dus als onder de bevelen van den Generaal Chassé staande erkend, en hem zijn woord afgenomen, om aldaar voorloopig als krijgsgevangen met de bezetting en zijne schepelingen te blijven.

Daarop naar het Vlaamsche Hoofd teruggekeerd zijnde, werden de noodige orders gegeven, om hetzelve, benevens de onderhoorige forten, den volgenden dag aan de Franschen over te geven.

In den morgen van den 25sten, voor de aankomst der Fransche Kommissarissen, deed de Kolonel Koopman de bezetting en de schepelingen onder de wapenen komen, maakte hen zooveel mogelijk met de toedragt der zaak bekend, betuigde hun zijnen dank in het algemeen voor hunne getrouwe pligtsbetrachting en bijzonder aan de schepelingen, voor het naauwkeurig uitvoeren der bevelen tot vernietiging hunner vaartuigen, en vermaande hen allen tot voortdurende gehoorzaamheid aan hunne officieren. Zijne aanspraak werd door een luid gejuich van *leve de Koning!* beantwoord.

—Het is niet te verwonderen, dat de vernieling in het kasteel zoo groot is geweest, wanneer men in aanmerking neemt het geringe bestek, hetwelk gedurende 459 uren aan een zoo verschrikkelijk vuur is blootgesteld geweest. Vooral in de laatste dagen was hetzelve zeer hevig, en het getal bommen, hetwelk zich gelijktijdig in de lucht vertoonde, was tot 18 en 19 geklommen. Het getal schoten, dat elke dag tegen het kasteel werd gedaan, kan veilig door elkander op 3000 worden gesteld. Als eene bom op een bastion viel en barstte, dan vlogen de stukken tot in de andere bastions. Eene enkele scherf van eene bom uit den zoogenaamden *mortier monstre* werd van 86 ponden gewigt bevonden. Eene andere bom sloeg eenen zesponder midden door in twee stukken.

Amsterdam, *den 1sten Januarij.* Volgens ingekomen berigten van een Fransch hoofd-officier, die hier eenige familie-betrekkingen heeft, heeft de armee van Gérard, voor Antwerpen, 51 hoofd-officieren, 714 onder-officieren en manschappen aan dooden; 131 officieren en 894 manschappen gekwetst, en ongeveer 4081 zieken en vermisten. Alle krachten worden te Vlissingen ingespannen, en een onnoemlijk getal van projectiles, vivres, wapentuig, enz., naar de forten Lillo en Liefkenshoek gezonden.

—In een' uit 's Gravenhage alhier ontvangen brief van den 29sten December, wordt als een berigt van goeder hand het volgende gemeld. « Na dat door den Generaal Chassé aan den Maarschalk Gérard was medegedeeld, de voor hem uit Holland ontvangen weigering om de forten Lillo en Liefkenshoek te ontruimen, is door den Maarschalk aan de manschappen die de bezetting van de Antwerpsche Citadel hebben uitgemaakt, voorgesteld geworden, om hun den terugtogt naar Holland te ver-

gannen, onder voorwaarde echter van gedurende de tegenwoordige omstandigheden, niet weder te zullen dienen. Doch dit voorstel moet door onze braven ten eenenmale zijn afgeslagen, ten gevolge waarvan er moet zijn besloten, om die manschappen naar Duinkerken te doen transporteren, alwaar zij in de stad en omliggende plaatsen zullen worden ingelegerd.

— Stellige berigten bij de Regering ontvangen, behelzen de navolgende bijzonderheden, wegens het wedervaren tot op den 27sten dec: van den braven Kapitein ter zee Koopman en zijne dappere schepelingen, die zich sedert het vernielen hunner vaartuigen aan het Vlaamsche Hoofd hebben bevonden.

Nadat in den morgen van den 26sten, de forten Burght en Austruweel door de Franschen in bezit waren genomen, is op den middag van dien dag een deel Fransche infanterie naar het Vlaamsche Hoofd overgestoken, alwaar vervolgens de manschappen onzer landmagt de wapenen hebben nedergelegd, en met vaartuigen naar de Citadel werden vervoerd.

De Kapitein Koopman met zijne onderhoorige Officieren en manschappen aan het Vlaamsche Hoofd gebleven zijnde, verschenen aldaar in den avond van den 26sten, twee Fransche Staf-Officieren, die den Kapitein voornoemd aanzeiden, last te hebben bekomen, om den Kommandant der Marine naar het hoofdkwartier van den Maarschalk Gérard over te brengen, en om aan de gezamenlijke Officieren de wapenen af te nemen.

Met een diep geroerd gemoed, zagen zich dus onze Zee-Officieren genoodzaakt de wapenen af te leggen, die zij met zooveel eer voor Koning en Vaderland hadden gevoerd, waarop de Kapitein Koopman op de hartelijkste wijze van hen afscheid nam. Het dringend verzoek van zijnen staf, om hunnen Bevelhebber te mogen vergezellen en zijn lot te deelen, door de Fransche officieren geweigerd zijnde, werd de Kapitein Koopman, alleen door den Luitenant ter zee der 2de klasse Bruining vergezeld, naar de Citadel overgevoerd.

De officieren en verdere schepelingen van Z. Ms. zeemagt voor Antwerpen bevonden zich den 27sten nog aan het Vlaamsche Hoofd.

Uit de Belgische bladen van gisteren blijkt, dat meergenoemde verdienstelijke Vlootvoogd naar het Fransche hoofdkwartier is gebragt, door de Franschen als niet in de geslotene kapitulatie begrepen wordt beschouwd, en onder bewaring van een gendarme in strenge gevangenschap wordt gehouden.

Bij het verbranden der kanonneerbooten is de Luitenant der 1ste Klasse Schuyt, door het vuur bedenkelijk gewond; alles is aan zijn ligchaam verbrand, uitgezonderd de mattus zijner epauletten; deze brave en moedige zee-officier is door de Franschen, op zijn woord van eer, tot herstel zijner brandwonden, naar Bergen-op-Zoom vervoerd.

— Als een blijk van den voortdurenden geest welke de ingezetenen voor het behoud van het Vaderland blijft bezielen, verdient te worden gemeld, dat in de provincie Vriesland, boven de ligting voor de Schutterij van het thans loopende jaar, zich een getal van 31 personen, allen behoorlijk gekleed en gewapend, als vrijwilligers aan de mobiele Schutterij van den 1sten ban heeft aangesloten, terwijl bovendien nog 9 personen zich almede als vrijwilligers bij de staande armee gevoegd hebben.

Ook in de Provincie Groningen zijn 20 en in die van Overijssel 11 personen geweest, die met de manschappen, behoorende tot den 1sten ban van dit jaar, naar het leger zijn vertrokken.

Onze van het kasteel van Antwerpen te Bergen-op-Zoom aangekomen gekwetsten zijn aldaar den 28sten December door den Prins Veld-Maarschalk bezocht.

AMSTERDAM, *3 januarij ll.* De weigering des Konings tot de overlevering der forten *Lillo* en *Liefkenshoek*, te *Londen* bekend geworden zijnde, heeft aanleiding gegeven tot een schrijven van daar, d. d. 29 december, waarin men het volgende aantreft:

»In weerwil van deze berigten uit Antwerpen, schijnt het, dat de Fransche troepen Belgie zullen verlaten, zonder eenigen aanval op Lillo of Liefkenshoek beproefd, noch eene poging gedaan te hebben om aan Holland het grondgebied te doen overleveren, hetwelk de conventie betuigde te zullen bewerkstelligen. Het is derhalve te denken, dat wij nieuwe onderhandelingen zullen zien aanvangen; reeds is Graaf Grey onvermoeid bezig geweest om te trachten tot eenige schikking der Hollandsch-Belgische zaak te geraken. Hij heeft deze week verscheiden zamenkomsten met de Gezanten der drie Oostelijke Mogendheden gehouden, en, wenscht waarschijnlijk vuriglijk door het een of ander traktaat de jegens Holland gepleegde onregtvaardigheid te bedekken; in hoe ver echter zijne lordschap zal slagen is nog onzeker. De heer Pozzo-di-Borgo komt herwaarts (of is bereids hier) en zal ongetwijfeld aan ons gouvernement de gevoelens des Keizers te kennen geven. Daarenboven zegt de *Courier* dezen avond van goeder hand te weten, dat het Russische hof officieel aan de Engelsche en Fransche Regeringen de mededeeling heeft gedaan, dat het aan geene nieuwe Conferencie deel zou nemen, aangemerkt men van den vredelievenden aard der vorige was afgeweken. Zoo er dus op nieuw onderhandelingen worden aangeknoopt zal zulks moeten wezen tusschen Holland en Belgie, en Engeland en Frankrijk of misschien met Pruissen als bemiddelaar."

Den 1sten dezer, meldt men uit *Antwerpen*: Bij Chasse's doorreize naar Frankrijk, heeft men allerwege, waar men hem zag, den grootsten eerbied bewezen; telkens bij het uit- en weder in den koets stijgen, drong het volk zich rondom het rijtuig op, om den grooten verdediger der Citadel met eigene oogen te aanschouwen.

Zijne begeleiders spannen alle hunne vermogens in om hem uit de mismoedigheid te trekken, in welke hij sedert de overgave der Citadel vervallen is, hetgeen hun echter niet gelukken wil, daar zijne vaderlandsliefde te groot is om hem niet diepst te doen beseffen, welk een verlies Holland door de ontweldiging der Citadel geleden heeft.

ENGELAND.

LONDEN, *den 28sten november ll:* Den 13den dezer is alhier eene talrijk bezochte bijeenkomst gehouden van aanzienlijke en algemeen geachte kooplieden, met oogmerk om in het openbaar van hunne denkwijze over de tegenwoordige houding van Engeland tegenover de Nederlanden te doen blijken, en een verzoekschrift aan den Koning op te stellen en te onderteekenen, waarin zij aan denzelven hunne smart uitdrukken over de genomene maatregelen.

De heer *Thomas Wilson*, een geacht handelaar en gewezen parlementslid, die in deze bijeenkomst voorzat, verklaarde bij den aanvang, dat hij, zoo min als degenen die tot het houden der vergadering uitgenoodigd hadden, door staatkundige partijschap gedreven wierd; maar dat het eenige doel der bijeenkomst was, om aan de Regering en het publiek te doen zien, hoe de handelsstand dacht over maatregelen, die de belangen van een groot gedeelte der bevolking in de waagschaal stelden; waarbij Engeland niets winnen maar veel verliezen kon, en die alleen in het belang van Frankrijk konden zijn, op welks vergrooting door de verovering van Belgie zij moesten uitloopen.

De heer *T. Baring* stelde vervolgens het eerste punt voor van het door de vergadering te nemen besluit, houdende dat de handelsstand met groot leedwezen en bezorgdheid het uitrusten van een Engelsch smaldeel met het erkende doel, om, vereenigd met Frankrijk, vijandelijkheden tegen Holland te plegen, vernomen had, gelijk mede het besluit der Regering, om alle Nederlandsche schepen aan te houden.

Bij de ontwikkeling van dit voorstel, weidde de Heer Baring insgelijks uit over de ongepastheid en onregtvaardigheid der genomene maatregelen, » Wat," zeide hij, » heeft Holland ons gedaan? Heeft het Britsche schepen in beslag genomen? onzen handel belemmerd? onze vlag beschimpt? Integendeel, het heeft nog onlangs de regten op de Engelsche voortbrengselen verminderd; en ter belooning daarvoor nemen wij de Hollandsche schepen in beslag!" De genomene maatregelen waren bovendien strijdig met het belang van Engeland, hetwelk Belgie wel moest sterk maken tegen Frankrijk maar niet tegen Holland; Engeland had behoefte aan vrede en de thans ingeslagen weg moest tot oorlog en wel tot een langdurigen oorlog leiden, die met geen ander oogmerk ondernomen wierd, dan om een wankelenden troon in Belgie en een wankelend ministerie in Frankrijk te bevestigen. Als Engelschman moest hij wenschen, dat zoo het tot oorlog kwam, de Britsche wapenen mogten zegevieren, maar daar er bij den aanstaanden strijd alleen wapenroem, *maar geene eer* te behalen was, zoo hoopte hij dat men nog in tijds een anderen weg zoude inslaan.

De heer *Raikes* stelde een tweede punt voor, waarbij de

(Zie verder het Bijvoegsel)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

DINGSDAG den 4den Junij 1833.

vergadering verklaarde, dat haars inziens Holland noch door benadeeling der Britsche belangen noch door beschimping der Britsche eer tot de vijandelijkheden aanleiding had gegeven, waarmede het bedreigd wierd. Hij ontwikkelde het onregt, dat Holland door Groot-Britannie aangedaan wierd, en werd luide toegejuicht toen hij zeide, dat elk regtgeaard Engelschman zich over zulk eene handelwijze moest schamen, te meer daar zij gepaard ging met het onnatuurlijk bondgenootschap met eenen Staat, met wien Engeland zoo lang voor zijn bestaan gestreden had, en welks eigenzuchtige bedoelingen ten deze zeer ligtelijk te doorgronden waren. » Ik vraag het aan mijne landgenooten," zeide hij ten slotte, » of zij zonder bloozen zouden kunnen zien, dat de nakomelingen dierzelfde krijgslieden, die zich onder Marlborough met eere overlaadden, het zwaard trokken tegen de nakomelingen der mannen, die onder den roemruchten Willem III hun bloed vergoten hebben, om onze voorvaderen te ondersteunen in hunnen strijd voor burgerlijke en godsdienstige vrijheid?"

Een derde punt van het besluit werd door den heer *Antwood* voorgesteld, en hield in, dat de vergadering, doordrongen van het belang van een voortdurenden vrede voor Engeland, eenen oorlog betreurde, die zij beschouwde als begonnen zonder billijke en regtmatige redenen, tegen een vrij, braaf en eensgezind volk, een ouden en getrouwen bondgenoot van Engeland, hetwelk daaraan gehecht was door vele gemeenschappelijke bemoeijingen tot heil van burgerlijke en godsdienstige vrijheid.

De heer *Keith* stelde in de vierde plaats voor, te verklaren, dat de afbreking der vriendschappelijke betrekkingen met holland, hetwelk een belangrijke markt voor Britsche goederen was, niet alleen nu reeds den Britschen handel in ongelegenheid bragt, maar op den duur de schromelijkste gevolgen voor de Engelsche handel, nijverheid en scheepvaart na zich zoude slepen. Als voorbeeld van de schadelijke gevolgen der genomene maatregelen haalde de heer *Tharnton*, die dit voorstel krachtig ondersteunde, aan, dat hij op dit oogenblik twee ladingen gereed had liggen, die naar Rotterdam bestemd waren, en hem nu aan groote verliezen blootstelden, maar ook dat hij en anderen, terstond nadat het besluit wegens het embargo bekend was geworden, naar Glasgow, Leedz, Manchester en andere fabrijk-plaatsen geschreven hadden, om hoogst aanzienlijke bestellingen af te zeggen, waardoor een groot aantal fabrijk-arbeiders oogenblikkelijk buiten werk moesten geraken.

Alle deze voorstellen werden nagenoeg eenstemmig en met herhaalde blijken van goedkeuring aangenomen, gelijk mede het laatste, houdende, dat een verzoekschrift aan den Koning zoude worden aangeboden, waarbij Z. M. zoude verzocht worden om zulke bevelen te geven, die hij geschikt mogt achten om eene breuk met holland te voorkomen, welke niet dan de schadelijkste gevolgen voor de Britsche handels-belangen na zich zoude kunnen slepen.

Het volgende adres aan den Koning werd daarop vastgesteld en ter teekening gelegd.

» Wij ondergeteekenden kooplieden, bankiers, scheepseigenaars, enz.

» Hebben met groot leedwezen en bezorgdheid de uitrusting gezien van een Britsch smaldeel, met het erkende doel om met eene Fransche magt vijandig tegen Holland te handelen, alsmede de uitvaardiging van een besluit in rade, houdende dat, in de havens en in zee, alle de schepen, toebehoorende aan onderdanen van Z. M. den Koning der Nederlanden, moeten aangehouden worden.

» De vijandelijkheden, waarmede gedreigd wordt, schijnen niet uitgelokt te zijn door eenig nadeel, aan de Britsche belangen noch door eenigen hoon, aan de Britsche eer aangedaan, en wij betreuren het begin van eenen oorlog, wiens einde geen menschelijk doorzigt vermag te berekenen, en waarvoor wij, bij gemis van alle inlichtingen, die uit de handelingen des Parlements zouden kunnen geput worden, geene voldoende reden weten te bedenken.

» Wij verzoeken Uwe Majesteit ernstiglijk, Uwe toestemming te weigeren tot de aanwending van eenigen dwang, tot dat de ware wenschen en gevoelens der natie ten deze op eene ondubbelzinnige wijze mogen gebleken zijn."

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 28sten december ll.* Men spreekt hier veel van het voortzetten der onderhandelingen van de Londensche conferentie over de Belgische zaken, niet te Londen, maar te Frankfort, en men wil zulks voordragen als een voorloopig blijk van de verandering der britsche staatkunde ten opzigte van Frankrijk.

Omtrent de hertogin *van Berry* is nog niets beslist De heer *de Chateaubriand* zal eerstdaags een vlugschrift over hare arrestatie uitgeven.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 28sten december ll.* De sterkte der russische troepen in Polen moet thans 140,000 man wezen, en, gelijk men zegt, op 200,000 gebragt worden, opdat, in geval van oorlog, ten minste 150,000 te velde kunnen trekken, en 50,000 ter beveiliging des lands kunnen achterblijven.

—Uit berigten uit Weenen, tot van den 21sten, blijkt, dat men ook aldaar het uiterste belang stelde in de krijgsbedrijven tegen de citadel van Antwerpen. De dappere verdediging der Nederlandsche bezetting werd algemeen bewonderd.

Te Weenen heeft men uit Londen, van den Turkschen gezant *Maurojeni*, voor de Porte zeer gunstige berigten ontvangen. Genoemde gezant werd door de britsche regering op de meest voorkomende wijze behandeld, en scheen het doel zijner zending volkomen bereikt te hebben. Verscheidene vaartuigen en andere krijgsbenoodigdheden waren reeds voor de Porte aangekocht. Van de vermeende tusschenkomst van Rusland in den strijd tusschen Turkije en Egijpte wordt in die berigten uit Londen niet gesproken; in Konstantinopel en Odessa wordt, zoo als men te Weenen wil weten, aan de geruchten omtrent die tusschenkomst weinig geloof geslagen.—Te Triest had men laatstelijk tijdingen uit Alexandrie ontvangen, welke het vooruitzigt opleverden op eene spoedige vredelievende beslechting van de twist tusschen Egijpte en Turkije. Intusschen luiden de jongste berigten omtrent de krijgsbedrijven in Syrie minder ongunstig voor de Porte dan de vorige opgaven; de stad Koniah, een der gewigtigste punten van Klein-Azie, is niet door de Egyptische troepen, maar door de Turksche bezet en versterkt.

MENGELINGEN.

OORDEEL VAN EEN' DUITSCHER OVER DE AANSPRAAK VAN ZIJNE MAJESTEIT DEN KONING, AAN DE STATEN-GENERAAL.

Welke gebeurtenissen zich ook voorbereiden, men moet bekennen, dat de Koning der Nederlanden eene houding heeft aangenomen, die even zeer tot eerbied als tot bewondering aanspoort. Nooit was men volstandiger, met meer kalmte, nooit moediger, met minder ophef. Dat men de rede leze, waarmede die Vorst de Staten-Generaal te s' Gravenhage geopend heeft, en men zal verwonderd staan, te midden van de rampen, welke geheel Europa in het verschiet oplevert en dit werelddeel reeds beroeren, eene taal te hooren, zuiver van alle uittarting, ontbloot van alle bitterheid, maar die door koelzinnige vastberadenheid wordt verhoogd en veredeld. Het vertrouwen van Willem in God en zijn volk, de gehechtheid dier natie, welke zich om den troon schaart, en die, na twee jaren van opofferingen, niet ophoudt aan het Vaderland bloed en schatten te bieden, dit is een schouwspel, waardig de tijden der oude Bataafsche republiek, en verplaatst de gedachten naar de zoo verhevene voorgeslachten van dat volk, hetwelk niet ontaard is. Het zou welligt niet te onpas zijn, aan diegenen, die oud- Nederland willen aantasten, te raden, de geschiedenis der Vereenigde Gewesten te lezen. Zij zullen er in vinden, hoe dit volk van uit den tegenspoed zich wist op te beuren en eenen onafhankelijken Staat wist te grondvesten, zegevierende over eene Mogendheid, de geduchtste van dien tijd in Europa. De groote Frederik spreekt, in zijne wederlegging van Machiavel, met eene vurige bewondering over den heldenmoed en de volharding van de ingezetenen der Vereenigde Gewesten. Hij wenscht inzonderheid dit, naar grondgebied, kleine land, geluk van, des noods, vijftigduizend man op den been te kunnen brengen. Wat zou Frederik dan nu wel zeggen, in dien hij kon opstaan, en ontelbare strijders zag getuigen, dat de Vaderlandsliefde der Nederlanders thans offers weet daar te stellen, die meer dan het dubbel uitmaken, van datgene, wat zijne bewondering wekte!

GEDACHTEN, NA HET LEZEN VAN HET ADRES DER STATEN-GENERAAL.

Nederland zal niet vergaan! Een volk, welks rustige en kalme houding te huis en op het veld niet kan worden geschokt, 't welk geene opofferingen voor het behoud des Vaderlands te groot zijn; staatsdienaren, die in de bescheidenste en mannelijkste taal, welke zelfs binnen vijanden bewondering afperst, deszelfs regten uiteen zetten en alle drogredenen van oproer en dwingelandij door gezonde redenering in hare jammerlijke naaktheid ten toon stellen en neervellen; een Koning, die, sterk door het geloof in zijnen God en moedig door de eensgezindheid van zijn volk, al het mogelijke om des vredes wille toegeeft, maar van de regten, die hij niet mag afstaan, bij het dreigen van opstand en willekeur en van al het geweld van twintigmaal sterkere vijanden, geen jota of tittel laat vallen; en nu onze volksvertegenwoordigers, die niet alleen zich waardig aan Koning en Staatsdienaren aansluiten, en hun beroep op 's Volks gevoelen regtvaardigen, maar door kracht en moed, en bereidwilligheid, om alles voor het behoud des Lands op te offeren, aller verwachting, zoo mogelijk, nog overtreffen: — neen — zoo lang dit alles in Nederland gevonden word, *kan* het niet vergaan.

Het Adres is niet, gelijk in gewone omstandigheden meestal plaats heeft, een weerklank op de Koninklijke aanspraak, die, den aangeslagen toon getrouw, hoewel iets flaauwer, herhaalt: het is op eene aanspraak, met mannelijke kracht en grijze voorzigtigheid door den Koning gedaan, een antwoord vol fieren moed en edelen trots, als van een volk, dat zich verjongd gevoelt, om den strijd voor 't Vaderland te wagen. De Koning sprak van deelneming bij de vreemde Mogendheden: rond en open verklaren de Staten, dat die Mogendheden iets meer dan *deelneming* behoorden te betoonen, *eerbied voor regt*, *hulp* en *medewerking*. De Koning maakte een weinig schroomvallig melding van eene nieuwe geldleening, die noodzakelijk was: zonder omwegen zeggen zij, dat er geen Nederlander is, die in dezen toestand, nu het ons volksbestaan geld, niet alles voor het Vaderland veil heeft. De Minister vergeleek Nederland met Aristides, wien men haatte en bande, omdat het zijne medeburgers verdroot hem *alleen* den regtvaardigen te hooren noemen: zij kennen dien haat en verheffen zich er boven, maar vreezen niet, dat Nederland uit der Staten rei verbannen zal worden; neen, zij verbeiden vol vertrouwen de vrucht onzer edele en grootmoedige volharding.

Gelukkig Nederland! welks volk, welks Bestuurders, welks Koning, welks vertegenwoordigers wedijveren in edelmoedigheid, kracht, [illegible], vertrouwen op God, eerbied voor regt en [illegible] toekomstige geschiedschrijver zal verlegen zijn wien, onder zoo velen, hij de schitterendste eerekroon zal opzetten.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 31—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Samarang den 29sten mei, met Zr. Ms. troepen.—schip *Aurora*, J. A. de Haas, van dito 28sten dito, met Zr. Ms troepen.—schip *Walcheren*, C. Riekels, van dito 28sten dito, met Zr. Ms. tropen, passagier, de heer Prins.

Juni 1—schoener *Calijpso*, R. E. Laming, van Padang den 25sten mei, met Zr. Ms. troepen.

Juni 2—brik *Harriet*, W. H. Nash, van Brussel westkust Borneo den 27sten mei, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heeren M. Franis, Runlinger, W. Goldman, F. Greef en J. Hanan.—schip *Mercurij*, C. Brodie, van Soerabaija den 26sten dito, passagiers, de heeren Franquemont, Raket, Oosthoek, de jonge heeren Smulders, Halewijn, 2 officieren, mevrouw De Nijs en 3 kinderen.—schip *Prinses Marianne*, J. Admiraal, van dito den 29sten dito, passagiers, de heeren Tobias en Goldman.

Vertrokken.

Juni 1—Amerik. brik *Mais*; F. J. Raud, naar het eiland Onrust.—brik *Tartar*, W. Lister, naar Soerabaija.

Juni 2—schoener *Laurel*, F. S. Harries, naar Sinkapoer, passagier, de heer J. Duncan.—Eng. schip *Sir Thomas Munro*, J. Richard, naar China, passagier, de heer H. Fearop.

Juni 3—Eng. oorlog-schip *Curaçoa*, kapitein Dunne, koerastellende om de noord.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Orestes;* kruis-pinniche *No.* 4; schepen Marij en Hilegonda, De Hoop van Alblasserdam, Joedool Rachman, Princes Mariana, Mercurij; barken Samarangsche Vriend, Zephijr, Diedrieka; stoom-boot Van der Capellen; brikken Tjong Goan, Dorothea, Harriet; schoeners Goanhien, Marij, Calijpso.—Amerik. oorlog-schoener Boxer; schepen Hercules, Jefferson; brik Governor Endicott.—Eng. schip Georgiana.—Hamb. bark Reform.—Chin. schepen Audjing, Phaoelam.—Chin. jonk Kim Sansing.

SAMARANG.

Aangekomen.

Mei 26—bark *Fatal Baric*, E. Ingals, van Sumanap den 15den mei.

Mei 27—Portug. schip *Admiraal Buijskes*, J. A. de Kosta, van Batavia den 16den mei.—bark *Theodora*, P. H. Kock, van dito 18den dito, met Zr. Ms troepen, passagiers, de heer K. J. de Vogel en familie, en mevrouw op de Laaij.—schip *Nieuw Cato*, C. F. Drijman, van dito en Pekalongang den 8sten dito.—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Batavia, Tagal en Pekalongang den 24sten dito, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heeren Keuchenius en Tissot.

Mei 28—brik *Allen*, A. Hudson, van Batavia den 21sten mei.—schoener *Falalkair*, Sech Moedolik, van Banjermassing den 17den dito.

Vertrokken.

Mei 26—schoener *Indus*, J. G. Klein, naar Soerabaija, passagier, de heer van Suppama.—schip *De Hoop van Alblasserdam*, M. D. Meijer, naar Batavia en Padang, met Zr. Ms. troepen.

Mei 27—schip *Walcheren*, C. Riekels, naar Batavia en Padang, met Zr. Ms. troepen.

Mei 28—fregat *Aurora*, J. A. de Haas, naar Batavia en Padang, met Zr. Ms. troepen.

Mei 29—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Batavia, met Zr. Ms. troepen.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Mei 26—Zr. Ms. schoener *Kamelion*, luitenant der 2de klasse B. E. Stort, van een kruistogt om de oost.

Mei 27—schoener *Zeemeeuw*, D. Paré, van Sumanap den 24sten mei.—schoener *Carolina*, D. Manot, van Grissee den 29sten dito.—schip *Lord Mento*, Said Akiel Bin Alie, van dito den 27sten dito.

Vertrokken.

Mei 27—bark *De Gezusters*, W. E. P. L. de Wolff, naar Sumanap.—bark *Blora*, C. Ihlen, naar dito, passagiers, de heeren C. Cechade, Mackensie en C. D. Schage.—schip *Mercurij*, C. Brodie, naar Batavia, passagiers, de heeren D. von Franquemont, Oosthoek, de jonge heer Halewijn, 2 officieren, en de weduwe De Neijs.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Zwaluw;* schoeners *Kamelion*, *Daphne*, *Windhond*, *Pollux;* transport-boot *No.* 4; kanonneer-booten *No.* [illegible] en 15; schepen Petrus, De Drie Maria's, De Vrouw Maria, Abel Tasman, Willem Ernst, Holland, Johanna Elizabeth, Dankbaarheid aan de Nederlandsche Handel Maatscahppij, Rotterdams Welvaren, Dankbaarheid, Zeemans Hoop, Olivier van Noord, Princes Mariane, Fatoor Rachman, Esperance, Lord Mento; barken Regret, Nederlander, Concordia, Radja Walie, Sheva; brikken Teksing, Mercurius, Pesisier Borneo, Charlotta, Fatal Genie, Java; schoeners Trajoe Maas, Maria Philippina, Carolina, Zeemeeuw.

ADVERTENTIEN.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen maakt bij deze bekend, dat, volgens de bestaande bepalingen, de eerste termijn der belasting van de ver[illegible] laatste dezer zal moeten worden voldaan, en dat mitsdien tot de ontvangst dezer belasting, voor zoo veel de residentie Batavia betreft, gedurende deze maand (zondagen uitgezonderd), zal worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden, wordende mitsdien alle belastingschuldigen aan dit middel uitgenoodigd zich deze kennisgave ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete op het verzuim van betaling vastgesteld.

BATAVIA, den 1sten junij 1833. — *De Directeur voornoemd*, J. DU PUIJ.

—De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen maakt bij deze bekend dat de belasting op de slaven over het loopende jaar, volgens het bepaalde bij resolutie der Hooge Regering de dato 28sten junij 1828 no. 3[illegible] (staatsblad no. 52) op geheel Java en Madura moet voldaan worden gedurende de maanden junij, julij, augustus en september, dat dezelve geheel in kopermunt kan werden voldaan, en dat mitsdien tot de ontvangst dezer belasting, voor zoo veel de Residentie Batavia betreft, gedurende drie maanden, dagelijks zon- en feestdagen uitgezonderd, zal gevaceerd worden ten kantore van den algemeene ontvanger te Weltevreden; wordende alle belastingschuldigen uitgenoodigd zich deze kennis gave ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete, op het verzuim van betaling vastgesteld.

BATAVIA, den 31sten mei 1833. — *De Directeur voornoemd*, J. DU PUIJ.

—De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen maakt bij deze met referte tot de advertentie van den Directeur Generaal van Financien in de javasche courant van den 21sten maart jl. no. 35 bekend, dat bij resolutie der Hooge Regering van den 14den dezer no 8, onder anderen is bepaald » Dat de bij resolutie van den » 13den maart jl. no. 1, voorgeschrevene wijze van be- » taling der belasting van *'s Heeren Geregtigheid*, niet » zal gevorderd worden van vastigheden die *vóór* den » 19den maart daaraanvolgende op publieke verkoopin- » gen zijn gekocht, maar dat die betaling op den vori-

gen voet, zal mogen geschieden," dat is met twee derden gedeelten zilver, en een derde gedeelte kopergeld.

BATAVIA, den 31sten mei 1833.

De Directeur voornoemd,
J. DU PUIJ.

—De Resident van Passaroeang, brengt door deze ter kennisse van alle de daarbij belanghebbenden, dat tot de ontvangst van de belasting op de lijfeigenen voor dit loopende jaar, dagelijks, (zon- en feestdagen uitgezonderd), zal worden gevaceerd ten kantore van den ontvanger van 'slands kas te Passaroeang en bij de onder-collecteurs in de afdeelingen Bangil en Malang, te rekenen van primo junij tot en met ultimo september aanstaande; zullende wanneer deze belasting binnen den evengemelden tijd niet zal wezen voldaan, geappliceerd worden de poenaliteit daarop bij de wet bepaald.

PASSAROEANG, den 22sten mei 1833.

De Resident voornoemd,
VAN NES.

—De ingezetenen van Pekalongang, europeanen, afstammelingen van dien, vrij gegeven slaven, mooren en hengeleeden, worden bij deze uitgenoodigd om zich voor den 30sten der maand junij aanstaande ter residentie kantore te vervoegen, ten einde te onderzoeken of zij al dan niet vallen in de termen om, volgens het reglement voor de rustende schutterijen op Java en Madura, gearresteerd bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade de dato 24sten april 1833 no. 21, bij de schutterij te worden ingelijfd.

De Resident van Pekalongang,
R. DE F. BOUSQUET.

—De Resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat op donderdag den 20sten junij aanstaande, ter stapelplaatse te Soerabaija, zonder reserve publiek zal worden opgeveild 50 stuks houtwerken, welke gediend hebben tot vlotten voor den overvoer van leggers en aanduiging.

De Resident voornoemd,
Bij indispositie.

SOERABAIJA, den 25sten mei 1833.

De Assistent-Resident
J. H. HOFFMEIJR Hz.

[illegible] als deszelfs behoorlijk geautoriseerd, maakt mits deze bekend, dat er op dingsdag den 2den julij aanstaande, publieke vendutie zal worden gehouden te Karang Genung, gelegen één paal bewesten de hoofdplaats Rembang, van eene aanzienlijke hoeveelheid houtwerken, bestaande in circum circa:

737 stuks balken van 15 tot 40 voeten lang, breed en dik van 7 tot 16 duim; 180 stuks buikstukken van 8 tot 12 voeten lang, breed van 5 tot 10 dik, van 4 tot 8 duim; 12 stuks plekhouten van 9 tot 10 voeten lang, breed van 8 tot 10 dik, van 6 tot 8 duim; 171 stuks zetters van 6 tot 14 voeten lang, breed van 8 tot 10 dik, van 6 tot 8 duim; 107 stuks oplangers van 8 tot 12 voeten lang, breed van 6 tot 10 dik, van 3 tot 8 duim.

De betaling zal kunnen geschieden in koperen munt, met een krediet van drie maanden.

De houtwerken zullen niet worden verkocht, beneden het tarief, gearresteerd bij staatsblad van 1829 no. 104 zonder verhooging van 25 percent, dan wel voor de houtwerken welke daarbij niet opgenomen zijn, volgens het tarief gearresteerd bij staatsblad 1827 no. 32, en dat de koopers deze houtwerken (aan strand gelegen) zullen moeten ontvangen, met vrijlating om over dezelve naar welgevallen te beschikken.

REMBANG, den 25sten mei 1833.

De Resident voornoemd,
DE SALIS.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaya*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Tarwe brood de 14 oncen .	»	30	»	25	»	33½
Varkens-vleesch het katje .	»	40	»	36	»	32
Ossen-vleesch het [illegible] . . .	»	25	»	20	»	16

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaija*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Rijst 1ste soort per koij. .	133	»	108	»	140	»
Idem 2de idem per koijang .	121	»	102	»		
Idem 3de idem per koijang .	101	»	90	»		
Idem 1ste idem per gantang ($\frac{1}{10}$ picol)	»	60		35		
Idem 2de idem per gantang .	»	54	»	33	»	»
Idem 3de per gantang . .	»	48		30		
Koffij per pikel	31	»	34	»	45	»
Klapper-olie per takker van 33 bottels	9	50	6	60	9	24
Katjang-olie per takker van 23 bottels	7	70	6	60	6	27
Dempel-olie per pikel . .	30	»	22	»	24	»
Brandhout per vadem van 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 2 voeten breed . . .	14	»	14	40	12	»

NB. Bovenstaande artikelen zijn allen in koperen munt berekend.

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, aan Mr. *P. C. Ardesch*, advocaat namens den sequester en curator ad lites der insolvente boedels te Batavia, en als zoodanig administreerende de insolvente boedels van wijlen *C. J. Canterwisscher*, ambtenaar op wachtgeld; *F. Watch*, schout te Bakassie; *L. Maas*, *P. Frölecke*, *J. H. Bruggemeijer*, *J. B. Custeel*, *A. Vieuw*, partikuliere personen; de chinezen *Ong Nako*, *1. O. Ango*, *Gouw Toanko*, *Ong Pangko* en *Mochamat Alie Abdul Gante*, sergeant der mooren, hebben verleend het tweede defaut en eene derde citatie om te zien dienen van intendith en bepaald den dag van regten tegen den 4den julij 1833;

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden raad, voor de derde maal dagvaard alle bekenden en onbekenden die eenig [illegible] boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den [illegible] julij 1833, des morgens te 8 uren, ter rolle van meergemelden raad te compareeren, ten einde het tweede defaut te purgeeren en te zien dienen van intendith.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Batavia, den 31sten mei 1833.

De deurwaarder voornoemd.
SCHOUTEN.

—Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaija, op het daartoe gedaan verzoek door den waarnemenden procureur *J. F Neijndorff*, voor en van wege president en leden der desolate boedelkamer alhier, ter stede als administreerende de insolvente boedels van wijlen de te Passoeroeang abintestato overledene *Leonardus Abels*, in leven ambtenaar op wachtgeld, en *Isaak van Tuijlingen Thielen*, in leven waarnemende secretaris bij den landraad en tevens secretaris bij het vendu-departement alhier, hebben verleend appointement van citatie bij edictale en den dag van regten daartoe heeft bepaald tegen woensdag den 26sten junij 1833;

Zoo is het, dat ik *Johannes Heijnneman*, tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij genoemden raad, bij deze voor de eerste maal dagvaard alle degenen die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op voorschr. boedels, om, op woensdag die zijn zal den 26sten junij 1833, des morgens te half acht ure, in persoon of bij gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden raad, op deszelfs gewone audientie zaal, ten einde te zien dienen van eisch en hun vermeend regt, actie of pretentie te institueren; voorts, te procedeeren tot het judicium preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffigeerd, na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 24sten mei 1833.

De tweede deurw. en gezw. expl. voornoemd,
J. HEIJNNEMAN.

—*Profisco.* Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaija, op daartoe gedaan verzoek van Mr. *A. A. van Vloten*, Fiscaal bij genoemden raad, hebben verleend appointement bij edicte advalvas curiae tegen elk en een eigelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, of pretentie te hebben op een en een half pond opium, alsmede op eene somma van *f* 1469: 16 cents. Zijnde deze gelden het provenu van op publieke vendutie te Sumanap verkochte goederen, het een en ander op den 8sten december 1831, achtergelaten door eene tusschen de klippen bij het onder Sumanap behoorende Eiland Sapoedie gestrande praauw toop, door zekeren juragan *Oewa Karie* gevoerd.

Zoo is het, dat ik *Johannis Heijnneman*, tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de eerste maal dagvaard alle degenen, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op voorschreven opium en gelden, om op woensdag, die zijn zal de 26ste junij 1833, des morgens ten half acht ure, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareeren ter openbare rolle van meergemelden raad, ten einde te aanhooren zoodanigen eisch tot verbeurdverklaring, als door den impetrant R. O. zal worden genomen, daarop te antwoorden en wijders te procedeeren als naar regten, sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt, actie of pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd na voorgaanden klokslag van de pulje van het raadhuis te Soerabaija den 24sten mei 1833.

De tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd,
J. HEIJNNEMAN.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

—Pas aangebragt per het schip DE JEFFERSON, Leijdsche en zoetemelksche kaas, boter, hammen, zuurkool, suikerwerken, lijnolie in potten en in kelders, diverse verfwaren, en schrijfbehoeften, Ridder en Medaille linten en diverse andere goederen, bij

VELDMAN, LE CONGE en CO.

—Op de vendutie van donderdag den 6den dezer, zal worden verkocht eene partij versche Delftsche grasboter in vaten van 40 ponden, pas aangebragt met het Amerikaansch schip JEFFERSON, alsmede eenige bladen Ambonsch hout voor tafels en knapen.

—Op de vendutie van donderdag den 6den dezer, zal op de vendutie bij den heer *Speet*, nog worden verkocht eene slavin genaamd *Malatie* oud twintig jaren, zijnde fijne naaister en bijzonder bekwaam voor dames lijfmeid.

GEBOORTEN.

—Te Rotterdam is den 23sten november 1832, bevallen van eene dochter, de echtgenoote van *J. T. Canter Visscher*, Secretaris der Residentie Rembang.

—Bevallen van een zoon, de echtgenoote van

E. E. CARON.

SALATIGA, *den 23sten mei 1833.*

—Mijne geliefde huisvrouw, *J. M. Heemskerk*, verloste heden van eene dochter.

C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG, *predikant.*

MAKASSER, *den 5den mei 1833.*

—Bevallen van eene dochter, *L. J. S. Waitz*, echtgenoote van C. SCHMIDTMULLER, *med. doctor.*

BODJONEGORO, *26 mei 1833.*

—Heden verloste voorspoedig van eene dochter, *B. C. Ladner*, echtgenoote van

J. M. PELTZER.

PADANG, *den 8sten april 1833.*

STERFGEVALLEN.

—Tot mijne diepe droefheid overleed, heden na, eene korstondige bedlegering van slechts 11 dagen mijn dierbare echtgenoot de Wel Edele Gestrenge Heer *Pieter van de Poel*, Ridder van de Militaire Willems Orde van de 4de klasse en Resident van Tegal, in den ouderdom van ruim 47 jaren na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim 23 jaren, mij nalatende 4 kinderen waarvan het jongste, zijn verlies, nog niet beseffen kan. Familie, vrienden en bekenden, gelieven deze algemeene, ook voor eene bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

TAGAL, *den 28sten mei 1833.* — H. S. VON GUTZLAFF, wed. *P. van de Poel.*

—Heden overleed alhier de 2de luitenant *F. de Hart*; crediteuren en debiteuren geliven zich binnen zes weken te melden bij *De Kommisarisen.*

BATAVIA, *26 mei 1833.* — H. LAM, *1ste luitenant.* B. LöWE, *2de luitenant.*

—Op den 12den januarij 1833, sneuvelde bij den verradelijken opstand van Bonjol, de officier van gezondheid 2de klasse *de Groot*, en de luitenant *Dewauthier*; Degenen, die iets verschuldigd zijn, of te vorderen hebben van die boedels, worden verzocht zich binnen drie maanden te melden bij de commissarissen.

SUMATRA'S-WESTKUST, *den 6den maart 1833.* — BOELHOUWER, *2de luit.* C. A. VAN DALSUM, *2de luit.*

—Op den 14den januarij 1833, sneuvelde bij de verradelijke opstand in Bonjol de 1ste luitenant *H. J. Y. Engelbert van Bevervoorde*, Ridder der Militaire Willems Orde 4de klasse. Wij betreuren in hem een braaf kameraad en moedig officier, die ook ter dezer kust zeer veel heeft bijgedragen; tot demping der aanhoudende oorlogen; een ieder zal met ons beseffen dat zoo wel deszelfs chefs, als wij in hem dus onbeschrijfelijk veel verliezen.

Alle degenen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan deszelfs boedel gelieven zich binnen drie maanden te melden aan de commissarissen.

SUMATRA'S-WESTKUST, *den 6den maart 1833.* — BOELHOUWER, *2de luit.* C. A. VAN DALSUM, *2de luit.*

—DIED.] On the morning of 31st. May, at his residence on the Konings Plein, *Robert Young* Esq., deeply regretted by all his friends.

BATAVIA, *3d Junij 1833.*

[illegible]

—Alle de genen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd mogten zijn aan de nalatenschap van wijlen den op den 26sten dezer alhier, overledenen heer *Pieter van de Poel*, Ridder van de Militaire Willems Orde, van de 4de klasse en Resident van Tagal, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen zes weken aan den ondergeteekenden; zullende, na dien datum geene pretentie meer worden aangenomen.

TAGAL, *den 28sten mei 1833.* — *De geassumeerde mede executeur,* G. VAN DE POEL.

—Degenen, die iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn, aan de nalatenschap van wijlen jonkheer *Franc van der Goes*, in leven eerste luitenant der artillerie, in het fort Du-Bus, (West-kust Borneo), worden verzocht, aangifte of betaling te doen, gedurende drie maanden na dato aan kommissarissen in gemelden boedel.

De kommissarissen,
J. H. C. DE CRAIJ, *offic. van gez. der 2de klasse.*
LINKHAND, *2de luit. bij het algem. depot.*

FORT DU-BUS, *13 mei 1833.*

VERTREKKENDE PERSONEN.

De Generaal Majoor *Riesz*, voor eenigen tijd Java verlatende, heeft tot zijnen gemagtigden verzocht en aangesteld den Heere Raad van Indië *Merkus.*

—*C. L. Vidal* vertrekt naar Europa en heeft tot zijnen gemagtigden aangesteld *T. E Vidal.*

BATAVIA, *den 1 junij 1833.*

—*G. W. Korthals*, voor eenigen tijd Java verlatende, heeft tot deszelfs gemagtigden verzocht en aangesteld *Veldman Le Conge en Co.*

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

SOCIETEIT DE HARMONIE.

—Bal en soupen op den 6den junij aanstaande.

BATAVIA, *31 mei 1833.*

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.